

Er bestaat geen behandeling voor paratuberculose, daarom ligt de nadruk op preventie.

© LUC VAN DIJCK

PARATUBERCULOSE, SPECIFIEKE AANPAK VOOR ELKE LEEFTIJDGROEP

Er bestaat geen behandeling voor paratuberculose, daarom ligt de nadruk op preventie. Vooral jonge kalveren moeten beschermd worden, maar ook om oudere dieren en niet-besmette bedrijven preventief te beschermen kan je heel wat doen. – Naar: DGZ

Het vrijwillige para-tbc-programma is een goede tool om de situatie op bedrijven te monitoren en aangetaste dieren op te sporen voor ze ziek worden. Wanneer uit de monitoring blijkt dat op jouw bedrijf een of meerdere positieve dieren aanwezig zijn, wordt aangeraden om een bestrijding op te starten om te vermijden dat de situatie erger wordt. Onderstaande maatregelen vormen een onderdeel van deze bestrijding. Echter, ook voor bedrijven waar geen positieve dieren werden gedetecteerd, zijn deze zaken van belang als men besmetting wil voorkomen. Elke leeftijdsgroep vraagt een specifieke aanpak.

Pasgeboren kalveren

Bescherm het pasgeboren kalf tegen besmetting via het moederdier, andere dieren of vanuit de omgeving. Het is belangrijk om correct gebruik te maken van een afkalfbox om te vermijden dat de kalveren bij de geboorte in contact komen met besmette mest, materialen en omgeving. Besteed ook aandacht aan een correct biestbeleid. Ervoor zorgen dat de koeien tijdens het kalven alleen in een box staan, gescheiden van de andere dieren, is hierbij cruciaal. Zorg indien nodig voor twee afkalfboxen: één voor de mogelijk besmette en één voor de niet-besmette dieren. Hou de box ook proper en droog. De para-tbc-

kiem is namelijk niet bestand tegen droogte. Maak daarom de boxen na elk gebruik proper en droog. Haal het kalf onmiddellijk na de geboorte weg uit de box en zorg voor een individuele huisvesting. Para-tbc is ook overdraagbaar via biest. Geef een kalf enkel biest afkomstig van de eigen moeder of – als de moeder drager is van de kiem – biest afkomstig van een niet-dragerdier. Een goed biestmanagement voorkomt dat een besmette koe meerdere kalveren besmet.

Kalveropfok

De kalveren moeten in hun eerste levensweken beschermd worden tegen besmetting door oudere dieren, leeftijdsgenoten en vanuit de omgeving. Dit kan door te vermijden dat dieren in contact komen met besmette mest, melk, materialen en omgeving. Let er dus op dat de kalveren enkel melk toegediend krijgen die vrij is van paratuberculose. Zorg voor een individuele huisvesting van de kalveren: jonge dieren kunnen namelijk tot vier maanden na besmetting de kiem uitscheiden en zo andere dieren en de omgeving besmetten. De bacterie kan zich van de oudere naar de jongere dieren verspreiden via besmet materiaal of besmette kledij. Zorg daarom voor apart materiaal, kledij en laarzen voor de verzorging van de kalveren. Reinig dit mate-

riaal geregeld. Wanneer een kalverbox leeg komt te staan, reinig hem dan zodat hij vrij is van mest en laat hem opdrogen alvorens een volgend kalf binnen te brengen.

Jongveeopfok

Vermijd zowel direct als indirect contact tussen jongvee en oudere dieren. Ook jongvee is nog gevoelig voor besmetting met para-tbc. Huisvest het jongvee daarom zo lang mogelijk in een aparte afdeling gescheiden van de oudere dieren. Voorzie apart materiaal, laarzen en kledij voor de opfokafdeling. Laat het jongvee niet grazen op weiden waar al oudere dieren hebben gelopen, of op weiden die mogelijk werden bemest met besmette mest. De kiem kan namelijk zeer lang overleven in de omgeving, zowel binnen de stal als erbuiten (op de wei).

Volwassen runderen en aankoop

Dieren die positief testen in het para-tbc-programma of bij bemonstering, moeten worden geruimd. Met andere woorden, ze moeten rechtstreeks worden afgevoerd naar het slachthuis of naar Rendac. Positieve dieren kunnen de kiem uitscheiden en hierdoor andere dieren, nakomelingen en de omgeving besmetten. Op die manier onderhouden deze dieren de besmetting op het bedrijf en vormen ze een gevaar voor de

.....
Een goed biestmanagement voorkomt dat een besmette koe meerdere kalveren besmet.
.....

Reinig de kalverboxen als ze leeg komen te staan. Maak ze vrij van mest en laat ze drogen voor je er een nieuw kalf in onderbrengt.

gezondheid van de andere dieren. Pas ten slotte ook een goed aankoopbeleid toe. Vermijd in de mate van het mogelijke om dieren aan te kopen. Wanneer dit toch gebeurt, ga dan de status van het bedrijf van herkomst na, pas quarantaine toe en laat de dieren testen via het aankoopprotocol. ■

Zit je met vragen over de bestrijding van paratuberculose? Stel ze aan je bedrijfsdierenarts of contacteer DGZ via tel. 078 05 05 23 of helpdesk@dgz.be.